

Danyýel kitaby — ýüz on dokuzynjy

Taryhy bellikleriň pygamberlik ähmiýeti: Injildäki simwolizm arkaly ahyrzamany düşünmek

Jeff Pippenger

2024-03-06

Ýüz kyrk dört mün Ähtiň Perişdesi tarapyndan päklenenler hökmünde beýan edilýär, uly jemagat bolsa şehitligiň ak eşikleri bilen görkezilýär. Ahyrky günleriň iki mukaddes döwrüniň birinjisi Ähtiň Perişdesine ýol taýýarlaýan perişdäniň işini kesgitleýär, ikinji döwür bolsa Ylýasyň işini aňladýar. Birinji döwür Laodikeýa Adventizminiň diri bolanlary hakdaky derňew hökümni, ikinji döwür bolsa häzirki döwrüň Rimining ýerine ýetiriji hökümni aňladýar.

Soňky günlerde şäherlerden gaçmak baradaky “alamat” Laodikiýa Adventizmi tarapyndan nädogry düşüldi. Uýamyz Waýt bize miladydan soň 66-njy ýyldan 70-nji ýyla çenli aralykda Iýerusalimiň weýran edilmeginiň, soňky günlerde Hudaýyň halky üçin duýduryş alamatyna bir mysal berýändigini habar berýär.

“Wagt uzakda däl, haçan-da biz, ilkinji şägirtler ýaly, çöllük we ýalňyz ýerlerde gaçybatalga gözlemäge mejbur bolarys. Rim goşunlary tarapyndan Iýerusalimiň gabalyp alynmagy Ýahudadaky mesihçilere gaçmagyň alamaty bolşy ýaly, papanyň sabadyny berjaý etmegi mejbur edýän kararda biziň milletimiziň häkimiýeti öz üstüne almagy hem biziň üçin duýduryş bolar. Şonda uly şäherleri terk etmegiň, soňra bolsa kiçi şäherleri hem taşlap, daglaryň arasynda ýalňyz ýerlerdäki çetki öylere göçmegiň taýýarlygyny görmegiň wagty bolar.” Testimonies, 5-nji tom, 464.

Gaçmak üçin alamat bolan Iýerusalimiň gabawy Cestius tarapyndan getirilen ilkinji gabawdy. Şonuň üçin Cestius wagtlaýynça aýrylan howpy aňladýardy, çünki ol gabawy gurandan soň, syrly ýagdaýda yza çekildi, we taryhçylar onuň muny etmeginiň sebäbini hiç haçan kesgitlep bilmediler.

“Cestiýusyň ýolbaşçylygyndaky rimliler şäheri gabaw astyna alanlaryndan soň, göni hüjüme derrew başlamak üçin ähli zat amatly bolup görünýän mahaly, olar garaşylmadyk ýagdaýda gabawy bes etdiler.” Beýik Göreş, 31.

1880-nji we 1890-njy ýyllarda Nýu-Hempşir ştatyndan senator Henri W. Bleýr Kongrese ýekşenbe gününü Milli Dynç Günü hökmünde bellemek üçin birnäçe kanun taslamasyny hödürledi. Bu taslamalar, adaty, “Bleýriň Ýekşenbe Kanun Taslamalary” diýlip atlandyrylýardy. Senator Bleýr ýekşenbe gününüň dynç günü we dini ybadat günü hökmünde berjaý edilmeginiň berk tarapdarydy. Ol birmeňzeş dynç gününüň Amerikan jemgyýetine oňyn ahlak we durmuş täsirlerini ýetirjekdigine ynanýardy. Onuň tagallalary belli bir derejede goldaw gazanan bolsa-da, esasan hem dini toparlar tarapyndan, olar şol bir wagtyň özünde garşylyga-da duçar boldy; bu garşylyklar arasynda ybadathana bilen döwletiň aýry tutulmagy baradaky aladalar hem bardy.

Bu, ahyrsoňy ýekşenbe kanunyny kabul edende aagondarha ýaly gürlemäge niýetlenen ýer haýwanynyň taryhynda ýekşenbe baradaky kanunçylygy kabul etdirmek üçin edilen ilkinji

synanyşykdy. Hut şol Bleýriň kanun taslamalary tapgyryna garşy 1888-nji ýyldaky Baş konferensiýa mejlisiniň habarçylarynyň biri bolan A. T. Jones Kongressiň zallaryna girip, örän çeper söz bilen garşy çykdy. Birnäçe synanyşykdan soň senator Bleýr Milli Dynç Alyş Gününü öňe itermekdäki badyny ýitirdi. Şol taryh bilen, şeýle hem Milli Dynç Alyş Gününüň (ýekşenbäniň) many-mazmuny bilen göni baglanyşykda Ellen Waýtyň maslahatlarynyň taryhy ýazgysy gözden geçirilip bilner.

Onuň ýekşenbe kanuny baradaky duýduryşlaryna syn edilende ýüze çykýan zat, çynlakaýdyr we Laodikýa Adventizmi içinde giňden nädogry düşünilýär. Şäherlerden çykyp gitmegiň zerurlygy bilen baglanyşykly mazmunda, ýaňy görkezilen parçanyň içinde, ol şeýle ýazdy: “şonda uly şäherleri terk etmegiň, daglaryň arasynda ýalňyz ýerlerde ýerleşen künjek öýlerine gitmek üçin kiçi şäherleri terk etmäge taýýarlyk görmegiň wagty bolar.” Ol Hudaýyň halkynyň oba ýerlerinde ýaşamalydygyny gaýta-gaýta öwretdi, emma 1888-den öň onuň oba ýaşayşy baradaky nesihatlary, şäherlerden çykyp gitmek baradaky görkezmesini ýakyn geljekde Hudaýyň halkynyň şäherleri terk etmelidigi baradaky ýagdaýyň çäginde ýerleşdirýär. 1888-den soň, onuň oba ýaşayşy baradaky ýazmaça görkezmelerinde, biziň eýýäm şäherlerden daşarda bolmalydygymyz baradaky nesihatdan ol hiç haçan ýüz öwürmedi.

Taryha gelip gowşan Bleriň Milli Dynç Günü baradaky kanun taslamalary şäherleri terk etmek üçin berlen “alamat” boldy; we şol Bler taslamalary bu işi amala aşyrmak üçin zerur bolan depginden mahrum bolup, taryhyň garaňkylygyna çekilip giden hem bolsa, gaçmak üçin berlen “alamat” eýýäm berlendi. Ol, Sestius tarapyndan getirilen ilkinji gabawyň taryhy bellik nokadynda berlendi. Ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanuny Titusyň gabawy bilen şekillendirilýär; we eger-de haýsydyr bir Laodikýa Adventistleri şol gabaw gelende henizem şäherlerde bolsalar, olar pisler bilen bile ölerler.

Soňky günlerde pygamberlik döwrüniň ikisi bardyr. Olar ýakynda çykjak ýekşenbe kanuny bilen biri-birinden aýrylýar. Birinji döwür Laodikýäniň Adwentizmindäki diri bolanlaryň derňew hökümidir, ikinji döwür bolsa Rim zynahorynyň ýerine ýetiriş hökümidir. Bu iki döwür gaýtalap suratlandyrylýar, çünki Hut Millerçiler taryhynda bolşy ýaly, on gyzyň tymsaly hut şol iki döwürde sözme-söz berjaý bolýar. Tymsaldaky gijä galma wagty Habakkuk kitabyňyň ikinji babyndaky gijä galma wagtydyr, şonuň üçin biziň garap geçýän şol iki döwrümüz Habakkuk kitabyňyň ikinji baby arkaly hem suratlandyryldy. On gyzyň timsaly we Habakkuk kitabyňyň ikinji baby Millerçiler taryhynda sözme-söz berjaý boldy, we bu amala aşanda, Ýezekil kitabyňyň on ikinji babynyň ýigrimi birinji aýatyndan ýigrimi sekizinji aýatyna çenli hem berjaý boldy.

Hezekieliň on ikinji babynyň soňky sekiz aýaty, “her bir görnüşiniň täsiriniň” amala aşjak bir wagtny görkezýär; şol wagtda Hudaý Öz görnüşlerini indi “gaýra goýmaz”. Şeýle ýygy-ýygýdan gaýtalanýan we Laodikeýa Adwentizmindäki dirileriň derňew hökümini hem-de Tiriň jelep aýalynyň ýerine ýetiriji hökümini kesgitleýän taryhyň iki döwri, Mukaddes Kitabyň içindeki her bir görnüşiniň kämil we ahyrky berjaý boluşyna ýetýän pygamberlik döwrüdür. Şol döwürde bir ýüz kyrk dört mün berkarar edilýär we olar ölmeýän, Mesih dolanýança diri galýan synpy aňladýar. Luka babynyň ýigrimi birinji babynda Mesih şol nesliň gelip ýetendigini görkezýän bir “alamaty” kesgitleýär.

Mesihiniň weýrançylykly ýigrenji zat bilen baglanyşykda beýan eden gaçmak baradaky “alamat” arkaly görkezilen iki taryhda iki döwür belleniýär; olaryň başlangyjy we soňy bolsa, döwrüň başynda bir “alamat” hem-de ahyrynda “alamatlar” bilen tapawutlanýar. Mesihiniň Özüniň bulutlarda gelyänçä ýaşap geçjek ahyrky nesli görkezýän hökmünde kesgitlän “alamaty”, biziň häzirki wagtda ýer ýüzüniň taryhynyň ahyrky neslinde ýaşadygymyzyň subutnamasydyr.

Lukanyň ýigrimi birinji babynda Isa gös-göni Iýerusalimiň b.e. 66-njy ýyldan b.e. 70-nji ýyla çenli dowam eden üç ýarym ýyllyk depelenişi we weýran edilişi bilen, 538-nji ýylda başlap 1798-nji ýylda tamamlanan ruhy Iýerusalimiň üç ýarym ýyllyk depelenişiniň soňuna çenli bolan taryhy baglanyşdyrýar.

Siz Iýerusalimiň goşunlar bilen gurşalyp alandygyny gören wagtyňyz, onuň weýrana öwrülmeginiň golaýlandygyny biliň. Şonda Ýahudada bolanlar daglara gaçsynlar; onuň içindäkiler ondan çykyp gitsinler; oba ýerlerindäkiler hem onuň içine girmesinler. Çünki ýazylan zatlaryň hemmesi berjaý bolsun diýip, bular ar alyş günleridir. Emma şol günlerde göwreli aýallaryň hem emdirýänleriň hem halyna wah! Çünki ýurtda beýik muşakgat bolar, bu halkyň üstüne-de gazap iner. Olar gyljyň agzy bilen ýykylarlar we ähli milletleriň arasyna ýesir alnyp gidilerler; butparaz milletleriň wagtlary dolýança, Iýerusalim olaryň aýak astynda tapdanar. Luka 21:20–24.

Iýerusalimiň butparazlar tarapyndan depegenilmeginiň “wagtlary” köplük sanda berilýär, çünki bu b.e. 70-nji ýylda tamamlanan göni manydaky Iýerusalimiň depegenilmegini, hem-de 1798-nji ýylda tamamlanan ruhy Iýerusalimiň depegenilmegini aňladýar. Butparazlar hem butparazlygy, hem-de papalygy aňladýar; we hut şol iki güýç “Näçe wagta çenli?” diýip sorayan Daniel kitabynyň sekizinji babyndaky görüşde beýan edilýän meseläniň özenidir.

Soňra men bir mukaddesiň gepleýändigini eşitdim; we gepleýän şol belli mukaddese başga bir mukaddes şeýle diýdi: gündelik gurbanlyk, harabaçylyga getirýän ýazyk hakdaky görünüş näçe wagta çenli dowam eder? Mukaddes ýer hem-de goşun näçe wagta çenli aýak astyna salnar? Daniel 8:13.

Lukanyň ýigrimi birinji babyndaky “Milletleriň zamanlary” diýilýäni, miladydan öňki 723-nji ýylda başlap, 1798-nji ýylda tamamlanan, Hudaýyň demirgazyk patyşalyk üstüne inderen iki münň baş ýüz ýigrimi ýyllyk aryny aňladýar. 538-nji ýyl günä adamsynyň mukaddes ýerde durup, özüni Hudaý diýip yglan eden wagtyny belleýär; şeýlelikde bu döwür on iki ýüz altmyş ýyldan ybarat iki deň döwre bölünýär. Ikinji on iki ýüz altmyş ýyllyk döwür, Lukanyň ýigrimi birinji baby, ýigrimi dördünji aýatda “Milletleriň zamanlary” tamam bolanda gutaran diýlip bellenen şol bir taryhdyr. Isanyň Öz şägirtlerine görkezýän taryhy beýanatynda, ýigrimi dördünji aýat şägirtlere berlen şaýatlygy 1798-nji ýyldaky “ahyrzamanyň wagtyna” getirýär. Şondan soň Isa Millerçi hereketi bilen baglanyşykly “alamatlary” görkezip başlaýar.

Günde, aýda we ýyldyzlarda alamatlar bolar; ýerde bolsa halklaryň arasynda alada we çykalgasızlyk bolar; deňiz we tolkunlar güwüldär; adamlaryň ýürekleri gorkudan we ýeriň ýüzüne geljek zatlara garaşmakdan ejizlär; çünki asmanyň güýçleri sarsydyrlar. Şondan soň olar Ynsan Oglunyň gudrat we beýik şöhrat bilen bulutyň içinde gelyändigini görerler. Bu

zatlar bolup başlamaga başlanda, başlaryňyzy galdyryp, ýokary bakaň; çünki gutulyşyňyz golaýlaşýar. Luka 21:25–28.

Isa şeýle diýýär: «alamatlar bolar»; we Ol olary güneşde, aýda we ýyldyzlarda görülyän alamatlar, milletleriň jebir-jepasy, asmanyň güýçleriniň sarsdyrylmagy, soňra bolsa Ynsan Oglunyň buludyň içinde gelmegi hökmünde görkezýär. Şu «alamatlaryň» hemmesi Millerit taryhynda ýerine ýetdi.

“Pygamberlik diňe bir Mesihniň gelişiniň usulyny we maksadyny öňünden aýdman, eýsem adamlaryň onuň golaýlaşandygyny nähili tanamalydyklaryny görkezýän alamatlary hem beýan edýär. Isa şeýle diýdi: ‘Günde, aýda we ýyldyzlarda alamatlar bolar.’ Luka 21:25. ‘Gün garalar, aý öz ýagtysyny bermän galar, gökdäki ýyldyzlar gaçar, asmanyň güýji sarsdyrylar. Şonda Adam Oglunyň uly güýç we şöhrat bilen bulutlarda gelýändigini görerler.’ Mark 13:24–26. Ylhamçy ikinji gelişniň öňünden boljak alamatlaryň ilkinjisini şeýle beýan edýär: ‘Uly ýer titreme boldy; gün tüýli jomanyň ýaly gara boldy, aý bolsa gan ýaly boldy.’ Ylham 6:12.”

Bu alamatlar on dokuzynjy asyryň başlanmazynadan öň şaýatlyk edildi. Bu pygamberligiň amala aşmagy hökmünde, 1755-nji ýylda, şu wagta çenli hasaba alnan ýer titremeleriniň elhençsi bolup geçdi....

“Ýigrimi bäş ýyl soň pygamberlikde agzalan indiki alamat — günniň we aýnyň garalmagy ýüze çykdy. Muny has-da täsirli eden zat, onuň amala aşjak wagtynyň anyk görkezilipdi. Halasgäriň Zeýtun dagynda şägirtleri bilen eden söhbetinde, ybadathana üçin uzaga çeken synag döwrüni, ýagny papalyk yzarlamalarynyň 1260 ýylyny beýan edenden soň, ol horlugyň gysgaldyljakdygyny wada berip, Öz gelmeginden öň boljak käbir wakalary şeýle ýatlady we olaryň ilkinjisiniň haçan görülmelidigini kesgitledi: ‘Şol günlerde, şol horlukdan soň, gün garalar we aý öz ýagtysyny bermän galar’. Mark 13:24. 1260 gün, ýagny ýyl, 1798-nji ýylda tamamlandy. Ondan çäryk asyr öň yzarlama diýen ýaly bütinleý bes edilipdi. Mesihniň sözlerine görä, şol yzarlamadan soň gün garalmalydy. 1780-nji ýylyň 19-njy maýynda bu pygamberlik ýerine ýetdi....”

Mesih Öz halkyna Öz gelişiniň alamatlaryna garamaga we geljek Patyşalarynyň nyşanlaryny görenlerinde şatlanmaga buýrupdy. «Bu zatlar amala aşyp başlanda,» diýip Ol aýtdy, «onda ýokaryk serediň we başlaryňyzy galdyryň; çünki siziň gutulyşyňyz golaýlaşýar.» Ol Öz yzyna eýerijilerine ýaz paslynyň pyntyklaýan agaçlaryny görkezip şeýle diýdi: «Olar indi pyntyklap çykanda, siz muny görüp, tomsuň indi golaýdygyny özüňizden bilýärsiňiz. Şonuň ýaly-da, siz bu zatlaryň bolup geçýändigini göreniňizde, Hudaýyň Patyşalygynyň golaýdygyny bilň.» Luka 21:28, 30, 31. Uly Jedel, 304, 306–308.

Üç Rimyň üç esse ulanylyşy şeýle kesgitleýär: butparaz Rim, soň bolsa papalyk Rim tarapyndan Iýerusalimiň depelenip geçilmeginde, häzirki zaman Rimi tarapyndan mukaddes ýeriň we goşunyň depelenip geçilmegi ýa mün iki yüz altmyş günlük (butparaz Rim), ýa-da mün iki yüz altmyş pygamberlik ýyly (papalyk Rim) bolan döwür arkaly şekillendirilipdi. Häzirki zaman Rimiň Hudaýa wepaly halkyny yzarlamagynyň döwrüni kesgitleýän alamatlaýyn mün iki yüz altmyş günniň (kyrk iki aýnyň) her bir döwri, şol döwriň wepaly adamlary üçin gaçyş wagtyny görkezýän ýeke-täk bir “alamat” bilen bolar. Üç döwriň hem her biri döwriň başynda bolşy ýaly ýeke-täk bir

“alamat” bilen däl-de, birnäçe “alamatlaryň” ýüze çykmagy bilen tamamlanýar.

“Hudaý Öz halkynyň azat edilmegi üçin Öz gudratyny hut ýarygijede aýan edýär. Gün öz doly kuwwaty bilen dogýar. Alamatlar we gudratlar yzly-yzyna tizden-tiz ýüze çykýar. Erbetler bu wakany gorky we haýranlyk bilen synlaýarlar, ýagsylarsa özleriniň azat edilmeginiň nyşanlaryny çuňňur, dabaraly şatlyk bilen görýärler. Tebigatda hemme zat edil öz ýolundan çykarylan ýalydyr. Akarsuylar akmagyny bes edýär. Gara, agyr bulutlar galyp, biri-birine çaknyşýar. Gazaply asmanlaryň arasynda beýany mümkin däl şöhratyň bir durý giňişligi bar; şol ýerden köp suwlaryň şowhunyna meňzeş Hudaýyň sesi eşidilýär-de, şeýle diýýär: ‘Tamam boldy.’ Ylham 16:17.” Uly Dawalyş, 636.

Rimiň jelep aýalynyň üstüne ýerine ýetiriş höküminiň döwri, Hudaýyň henizem Wawilonda bolan beýleki süri-siniň gaçmalydygyny görkezýän baýdagyň galdyrylmagy bilen başlanýar. Şol döwür “alamatlar we gudratlar” bilen tamamlanýar. Şol döwür Ylham kitabynyň on sekizinji babyndaky “ikinji ses” bilen başlanýar, we ol Hudaýyň sesi bilen tamamlanýar. Elbetde, Ylham kitabynyň on sekizinji babyndaky birinji we ikinji sesler Mesihniň sesidir. Birinji ses diri Laodikiýaly Adventist ybadathanasynyň derňew höküminiň başlanmagyny görkezýär, ikinji ses bolsa şol döwrüň tamamlanmagyny görkezmek bilen birlikde, Rimiň jelep aýalynyň üstüne ýerine ýetiriş höküminiň başlanmagyny hem belleýär.

Doly taryh Mesihniň ähti tassyklan hepdasy tarapyndan dolandyrylýar, hem-de ýakyn wagtda geljek Ýekşenbe kanuny haç bilen nusgalanan orta ýol bellisi hökmünde şekillendirilýär. Iki taryhyň hem Alfa bilen Omeganyň möhri bardyr, çünki her iki taryhda-da başlangyç we ahyr Hudaýyň sesi arkaly görkezilýär. Olar hakykaty hem aňladýar, sebäbi orta ýol bellisi Ýekşenbe kanunynyň pitnesidir, hem-de ýewreýçe “hakykat” sözi ýewreý elipbiýiniň birinji, on üçünji we soňky harplary bilen döredilipdir. Ylham kitabynyň on sekizinji babyndaky ilkinji ses Mesihniň sesidir, soňky ses Hudaýyň sesidir, ortadaky ses hem Hudaýyň sesi bolmak bilen, şol ýerde on üçünji harpyň pitnesi hem ýer haýwanynyň aždaha ýaly “geplemegi” arkaly görkezilýär; bu bolsa Ylham kitabynyň ON ÜÇÜNJI babynda beýan edilişi ýaly şekillendirilýär.

Ýakyn wagtda geljek ýekşenbe güni baradaky kanunyň döwründäki baýdak, Hudaýa wepaly bolanlar üçin gaçmagyň “alamatyny” aňladýar, emma ol şol bir wagtda hem baýdagyň ýokary galdyrylmagy bilen tamamlanýan pygamberlik döwrüniň başlangyjynyň hem bir “alamatynyň” bolmalydygyny görkezýär. Şol “alamat” Isa tarapyndan ýer ýüzüniň soňky nesliniň gelip ýetendiginiň subutnamasy hökmünde görkezilýär. Luka kitabynyň ýigrimi birinji babynda şägirtler, ybadathananyň ýykyljakdygyny aýdanda, Mesihniň munuň bilen nämäni göz önünde tutandygyny soraýarlar.

Olar Ondan soradylar we şeýle diýdiler: «Mugallym, bu zatlar haçan bolar? we bu zatlar amala aşjak wagty nähili alamat bolar?» Luka 21:7.

Isa soňra ybadathananyň we şäheriň ýok ediljek biziň eramyz 70-nji ýylyna getirýän taryhy kesgitläp başlaýar we ýigrimi dördünji aýata çenli dowam edip, milletleriň “wagtlarynyň” haçan doljakdygyny görkezýär.

Olar gylyjyň agzyndan geçerler, ähli halklaryň arasyna ýesir edilip alnyp gidilerler; Ýerusalim bolsa başga milletler tarapyndan, başga milletleriň wagtlary dolýança, depelenip durlar. Luka 21:24.

Bu aýatyň göni manydaky Ýerusalime degişlidigi baradaky pikir, simwoliki zady göni manyda ulanyp, pygamberlikleriň ýerine ýetmegini diňe dünýäniň ahyryna ýerleşdirýän futurizm diýilýän katolik teologik akmaklygyna esaslanýar. Bu aýatyň dogry ulanylyşyna garşy edilen hüjüm Täze Ähtiň okalyşy dowamynda Şeýtanyň esasy hüjümleriniň biri boldy. Göni manydaky Ýerusalim, Mesihniň döwründe, göni manydaky pygamberlik ruhy ulanylyşa geçende, pygamberlikdäki Ýerusalimiň nyşany bolmagyny bes etdi. Bu ylham resul Pawlus tarapyndan berkidilen esasy taglymatdy. Ýerusalimiň depelenmegi 538-nji ýyldan 1798-nji ýyla çenli bolan papalyk garaňkylygynyň müň iki ýüz altmyş ýylyny görkezýär.

Emma ybadathananyň daşyndaky howluny bolsa goýup geç-de, ony ölçeme; çünki ol başga milletlere berildi. Olar mukaddes şäheri kyrk iki aýlap aýak astyna salarlar. Ylham 11:2.

Pygamberlikdäki Ýerusalim haçda saýlanan şäheriň nyşany bolmagyny bes etdi.

Köp adamlar gadymy Ýerusalimiň topragynda ýöremegiň gowy zat boljakdygyny we Halasgärimiziň ýaşayşy we ölümi bilen baglanyşykly ýerleri görmegiň olaryň imanyny örän güýçlendirjekdigini duýýarlar! Emma gadymy Ýerusalim gökden inýän saplaýjy ot arkaly tämizlenýänçä hiç haçan mukaddes ýer bolmaz.” Review and Herald, 1896-njy ýylyň 9-njy iýuny.

Isa ýigrimi dördünji aýatda şagirtlerini 1798-nji ýylda ahyrzaman döwrüne getirenden soň, ilkinji perişdäniň yglanynyň taryha giren Millirçi döwrüni olara tanatdy.

Günde, aýda we ýyldyzlarda alamatlar bolar; ýer ýüzünde bolsa milletleriň üstüne çykalgasyz gam-gussa geler; deňiz bilen tolkunlar güwüldär; ýer ýüzüne geljek zatlar garaşmakdan we gorkudan adamlaryň ýürekleri ýarylar; çünki asmanyň güýçleri sarsdyrylar. Şondan soň Olar Ynsan Oglunyň güýç we beýik şöhrat bilen buludyň içinde gelýändigini görerler. Bu zatlar amala aşyp başlanda, başlaryňyzy galdyryň we ýokary serediň; çünki halas bolşuňyz golaýlap gelýändir. Luka 21:25–28.

Miller hereketiniň taryhyny başlatan alamatlar, Hudaýyň Sözüniň hiç wagt ýalňyşmaýan güýjüne laýyklykda ýerine ýetirildi.

“Günde, aýda we ýyldyzlarda bolan alamatlar ýerine ýetirildi.” Review and Herald, 1906-njy ýylyň 22-nji noýabry.

Biz indiki makalada Luka kitabyňyň ýigrimi birinji baby boýunça sözümiizi dowam etdireris.

“1848-nji ýylyň 16-njy dekabrynda Reb maňa asmanyň güýçleriniň sarsdyrylmagy hakda bir görnüş berdi. Men gördüm: Reb Matta, Markus we Lukada ýazga alnan alamatlary berende, ‘asma’ diýende, asmany göz önünde tutýardy, ‘ýer’ diýende hem ýeri göz önünde tutýardy. Asmanyň güýçleri gün, aý we ýyldyzlardyr. Olar asmanlarda höküm sürýärler. Ýeriň güýçleri bolsa ýeriň üstünde höküm sürýänlerdir. Asmanyň güýçleri Hudaýyň sesi bilen sarsdyrylar. Şonda gün, aý we ýyldyzlar öz ýerlerinden gozgalyp çykarlar. Olar ýok bolup gitmezler, emma

Hudaýyň sesi bilen sarsdyrylar.

“Garaňky, agyr bulutlar peýda bolup, biri-birine çaknyşdy. Asman giňişligi açylyp, yza towlandy; soňra biz Oriondaky açyk giňişlikden ýokary bakyp bildik, Hudaýyň sesi şol ýerden geldi. Mukaddes Şäher şol açyk giňişlik arkaly aşak iner. Men indi ýer ýüzüniň güýçleriniň sarsdyrylýandygyny we wakalaryň tertip boýunça bolup geçýändigini gördüm. Uruş, uruş myş-myşlary, gylyç, açlyk we mergi ilki ýer ýüzüniň güýçlerini sarsdyrýar; şondan soň Hudaýyň sesi güneşi, aýy we ýyldyzlary, şeýle hem bu ýeri sarsdyrar. Men Ýewropadaky güýçleriň sarsdyrylmagynyň, käbirleriniň öwredişi ýaly, asmanyň güýçleriniň sarsdyrylmagy däldigini, eýsem gaharly milletleriň sarsdyrylmagydygyny gördüm.” Early Writings, 41.